

Michał Parczewski

Bachórz, pow. Brzozów. Stanowisko 16

Informator Archeologiczny : badania 8, 153

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BACHORZ, pow. Brzozów
Stanowisko 16

Instytut Archeologii
Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie

Badania prowadził mgr Michał Parczewski. Finansowało Muzeum Okręgowe w Rzeszowie. Trzeci sezon badań. Osada wielokulturowa, głównie wczesnośredniowieczna.

Prace skupiono w zachodniej i centralnej części cypla nadzalewowej terasy Sanu, odsłaniając powierzchnię około 350 m². Poza zespołami wystąpiły materiały neolityczne, ceramika należąca do grupy tarnobrzesckiej oraz grafitowe skorupy celtyckie. Rozkopano dwie chaty wczesnorzymskie: obiekt 7 /częściowo zbadany w 1972 r./ i obiekt 34. Były to ziemianki o wymiarach 5,5 x ok. 4 m. Zapewne równoczesny jest obiekt 30 /naziemna budowla mieszkalna ?/.

Z początków wczesnego średniowiecza pochodzi chata 39. Na głębokości 50 cm miała ona kształt zbliżony do kwadratu o wymiarach około 4 x 4 m. Dno jamy osiągnięto na głębokości 65-70 cm. W narożniku północno-wschodnim znajdowały się zwarte, owalne w rzucie poziomym /200 x 180 cm/ relikty pieca kamiennego. Podstawą pieca były duże, płytowate bloki, wylamane z piaskowcowych progów skalnych, występujących w korycie Sanu. Tworzyły one prostokątne /80 x 45 cm/ palenisko. Materiał zabytkowy - głównie fragmenty naczyń /bez śladów obtaczania oraz zdobienia/ a także nieco kości zwierzęcych, skupiał się przede wszystkim w obrębie zwaliska pieca. Znalaziono tu m.in. zachowane "praskopodobne" naczynie oraz sporą liczbę den i partii przydennych z innych naczyń. Drugie zachowane w całości naczynie reprezentuje klasyczny okaz ceramiki typu Praga-Korčak. Egzotycznym wtrętem w zespole jest skorupa obtaczana z żeberkiem pod krawędzią łącząca się z kręgiem północno-śląsko-śląsko-południowo-wielkopolskim lub pochodząca ze środowiska pozasiłwiańskiego.

Chronologię pozostałych obiektów wczesnośredniowiecznych można zamknąć w granicach VII-IX /X?/ w. Odkryto 3 obiekty o charakterze ziemianek lub jam kuchennych? Miały one kształt prostokąta o wymiarach 300-400 x 170-250 cm, a w wypełniku zalegało dużo kamieni /przepalonych/, węgla drzewnych i kości zwierzęcych. Płytki obiekt 36 zawierał wielkie ilości polepy, przepalonych skorup i skupiska kamieni. Obiekt 35 był płytką, kolistą w rzucie poziomym jamą osadową. Jamy 31 i 32 zachowały się w stanie szczątkowym. Inwentarz zabytków ruchomych poza ceramiką, polepą i kośćmi zwierzęcymi jest dość skromny i obejmuje m.in. 2 przeszłiki gliniane, duży nóż żelazny, fragment półkoska oraz hakowaty klucz żelazny.